

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 394/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Milanom Slobodníkom, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co 177/2014 z 9. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 1 ods. 1

Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 177/2014 z 9. júla 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobcovia“) podali Okresnému súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) žalobu proti sťažovateľom, ktorou sa domáhali, aby okresný súd vyslovil zákaz vstupu sťažovateľom na ich nehnuteľnosti a aby im uložil povinnosť odstrániť plynové potrubie a elektrické zariadenie. V priebehu konania podali sťažovatelia vzájomný návrh, ktorým sa domáhali, aby okresný súd uložil podľa § 127 ods. 3 Občianskeho zákonníka povinnosť žalobcom umožniť sťažovateľom v nevyhnutnej miere a na nevyhnutnú dobu vstup na ich pozemok na účely údržby a úpravy fasády rodinného domu sťažovateľov.

Sťažovatelia podaním z 18. novembra 2013 vzali svoj návrh späť z dôvodu správania žalobcov, ktorí im umožnili vykonať stavebné práce na ich rodinnom dome z ich pozemku.

Následne žalobcovia vzali späť návrh a žiadali okresný súd, aby konanie zastavil.

Okresný súd podľa názoru sťažovateľov rozhodol rozsudkom (hoci mal rozhodnúť uznesením, pozn.) č. k. 9 C 119/2008-128 z 20. novembra 2013 tak, že konanie o návrhu žalobcov a o vzájomnom návrhu sťažovateľov zastavil. Žalobcov zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume 1 587,86 € platbou ich právnenému zástupcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Proti výroku o trovách konania podali žalobcovia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením z 9. júla 2014 tak, že zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania tak, že žalobcov zaviazal spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľom trovy konania v sume 850,68 € do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Sťažovatelia poukazujú na to, že okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) – vo vzťahu k nárokom uplatneným žalobcami z dôvodu, že žalobcovia zavinili, že konanie sa muselo zastaviť,

a vo vzťahu k nároku žalovanými uplatnenému k protinávrhu podľa druhej vety § 146 ods. 2 OSP z dôvodu, že vzali späť tento návrh pre správanie žalobcov.

Krajský súd napadnutým uznesením zmenil rozsudok okresného súdu s tým, že dospel k záveru, že okresný súd pochybil pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľov, keď podľa § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) *„zvyšoval určenú tarifnú hodnotu veci s najvyššou hodnotou o tretinu pred podaním vzájomného návrhu dvakrát plus základná tarifná hodnota a po podaní trikrát plus základná tarifná hodnota namiesto výpočtu: základná hodnota plus jedna tretina tarifnej odmeny, ktorá by patrila v ostatných spojených veciach“*. Pokiaľ ide o náhradu trov konania v časti vzájomného návrhu, o nároku sťažovateľov rozhodol podľa § 150 ods. 1 OSP a v tejto časti im právo na náhradu trov konania nepriznal.

Sťažovatelia namietajú, že im ako úspešným účastníkom *„nebola priznaná správna výška náhrady trov konania... a pri rozhodovaní o trovách konania vzájomného návrhu bolo aplikované ust. § 150 ods. 1 O. s. p. bez existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa“*. Podľa sťažovateľov nárok *„na priznanie odmeny za právne zastúpenie... je svojou povahou nárokom hmotnoprávnym, a je tak krytý ústavne zaručeným právom legitímneho očakávania uspokojenia daného nároku“*.

Sťažovatelia poukazujú na § 13 ods. 2 a 3 vyhlášky o zvýšení a znížení tarifnej odmeny advokáta, pričom uvádzajú:

„V súlade s ustálenou súdnou praxou, ak je žalobou uplatnených viacerých nárokov, z ktorých každý by mohol byť uplatnený samostatnou žalobou, pri určovaní výšky tarifnej odmeny advokáta treba vychádzať z § 13 ods.3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. /uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 15/2011/. Obdobne aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžf/124/2013 z 19. 03. 2014.

Z uvedeného gramatického, logického a systematického posúdenia citovaných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z. z. možno vyvodit' záver, že pokiaľ je predmetom konania viac vecí, ktoré by mohli byť žalované aj samostatne, základná sadzba tarifnej odmeny sa

určí tak, že k tarifnej hodnote veci s najvyššou hodnotou sa pripočíta tretina základnej sadzby tarifnej odmeny za každú ďalšiu vec, ktorá je predmetom spoločného konania...

V danej veci sa žalobcovia podaným návrhom domáhali, aby súd rozhodol v troch veciach – vo veci vyslovenia zákazu vstupu na nehnuteľnosti, vo veci odstránenia plynového potrubia a vo veci odstránenia elektrického zariadenia. Každá z týchto vecí pritom mohla byť uplatnená aj samostatnou žalobou. Ani jeden z týchto troch návrhov žalobcov nakoniec nebol dôvodný a ani jeden z nich žalobcovia nevzali späť pre naše správanie...

Pri vyčísľovaní trov právneho zastúpenia mal odporca vychádzať z toho, že predmetom konania boli najprv tri spojené veci a po podaní nášho vzájomného návrhu štyri spojené veci a zvyšovať tarifnú hodnotu veci s najvyššou hodnotou pred podaním vzájomného návrhu o tretinu dvakrát a po podaní vzájomného návrhu o tretinu trikrát. Odporca však bez toho, aby to bližšie vysvetlil alebo akokoľvek zdôvodnil, len skonštatoval, že okresný súd pochybil, ak takto rozhodol, a do zátvorky uviedol - namiesto výpočtu: základná hodnota plus jedna tretina tarifnej odmeny, ktorá by patrila v ostatných spojených veciach. Z akých konkrétnych dôvodov mal okresný súd použiť takýto spôsob výpočtu už odporca bližšie nerozvedol.“

Pokiaľ ide o aplikáciu § 150 ods. 1 OSP, sťažovatelia namietajú, že odôvodnenie napadnutého uznesenia v tejto časti je nelogické a je „celkom zjavne v rozpore s obsahom súdneho spisu“. V tejto súvislosti v sťažnosti uvádzajú:

«O umožnenie vstupu na pozemok žalobcov za účelom údržby nášho domu sme sa pokúšali od roku 2006, kedy na nás žalobcovia z dôvodu vstupu na ich pozemok zavolali policajtov. Na čísle listu 8 súdneho spisu sa nachádza stanovisko starostu obce [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo dňa 22. 11. 2006, z ktorého vyplýva, že „zateplenie rodinného domu však nie je možné uskutočniť na základe ohlásenia, pretože [REDAKOVANÉ] nesúhlasí so vstupom na jeho pozemok a zateplenie polystyrénom by zasiahlo do jeho pozemku“. Na čísle listu 34 súdneho spisu sa nachádza list zo dňa 23. 02. 2007, ktorý sme adresovali žalobcom, ktorý prevzali dňa 28. 02. 2007, z ktorého vyplýva, že „od Vášho udania o nezákonnom vstupe na Váš pozemok, nebola z Vašej strany ústretovosť o súhlas na vstup aj napriek výzvam zástupcov štátnej správy, prístupujem k tejto forme a žiadam Vás o písomné vyjadrenie k súhlasu resp. nesúhlasu k vstupu za účelom vykonávania prác na mojom dome“. Na č. l. 52

súdneho spisu je jednoznačné stanovisko žalobcu v 1. rade z ohliadky na mieste samom zo dňa 22. 09. 2010: „Žiadam zakázať vstup žalovanému na pozemok. Chcem, aby odstránili potrubie a vývody, so zateplením ich domu nesúhlasím, ani súhlasiť nebudem“. Na čísle listu 96 súdneho spisu je list zo dňa 26. 09. 2012, ktorý sme adresovali žalobcom, v ktorom ich žiadame o písomné vyjadrenie súhlasu k umožneniu dokončenia začatých stavebných prác na našom dome s poskytnutím možnosti dočasného zabratia pozemku na nevyhnutný čas a to do desiatich dní. Na záver tohto listu sme ich výslovne upozornili, že v prípade neobdržania písomného vyjadrenia v tomto termíne, budeme to považovať za ich nesúhlas. Až po uplynutí troch mesiacov bez akejkoľvek reakcie zo strany žalobcov sme pristúpili v podaní vzájomného návrhu.

Aj z vyjadrení žalobcov a ich právnej zástupkyne na pojednávaniach nariadených po podaní vzájomného návrhu vyplýva, že s našim vzájomným návrhom nesúhlasili. Ani na jednom z pojednávaní nevyslovili žalobcovia alebo ich právna zástupkyňa počudovanie nad tým, prečo sme podali tento vzájomný návrh. Ved' ak by nám žalobcovia nebránili vstúpiť na pozemok, tak po podaní vzájomného návrhu by určite namietali, že nemá žiaden zmysel, pretože na ich pozemok za účelom nevyhnutnej údržby domu nám nebránia vstúpiť. Ani na jednom z pojednávaní, ktoré nasledovali po podaní vzájomného návrhu však zo strany žalobcov a ich právnej zástupkyne takéto vyjadrenie nepadlo. Stále trvali na svojom návrhu vrátane zákazu vstupu na ich pozemok. Argument, že náš vzájomný návrh bol neopodstatnený, pretože žalobcovia nám nebránili vstúpiť za účelom nevyhnutnej údržby na pozemok, nepoužili dokonca ani samotní žalobcovia vo svojom odvolaní proti výroku o trovách konania.»

Sťažovatelia na záver svojej argumentácie uvádzajú:

„Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny. Ak krajský súd náhradu nákladov v správnej výške určenej podľa príslušnej právnej normy sťažovateľovi nepriznal, odoprel mu ochranu označených práv zakotvených v našom ústavnom poriadku.“

Na tomto základe sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na vlastníctvo podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na majetok podľa článku 1 ods. 1 Dodatkového protokolu... a práva na právnu pomoc podľa čl. 37 ods.2 Listiny... uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co/177/2014-139 zo dňa 09. 07. 2014 porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Co/177/2014-139 zo dňa 09. 07. 2014 a vracia vec Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Sťažovateľom priznáva náhradu trov konania v sume 501,70 €..., ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet (advokáta, pozn.)... v lehote 2 mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal v rámci predbežného prerokovania sťažnosť sťažovateľov z hľadiska, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia z 9. júla 2014, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania, poukázal na obsah odvolania žalobcov, pričom uviedol:

„Proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa o trovách konania v zákonnej lehote podali odvolanie žalobcovia. Navrhli v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V dôvodoch odvolania uviedli, že podľa ich názoru ich pôvodne podaná žaloba bola dôvodná, lebo jednoducho medzi účastníkmi konania neexistovala komunikácia a rovnako pripustili, že aj oni ako žalobcovia nechceli dovoliť vstup žalovaných na svoj pozemok, ak nebude splnená ich podmienka, ktorú uplatňovali v tomto konaní svojim návrhom. Zo spisového materiálu podľa nich vyplýva, že po vzájomnom ustúpení došlo k úprave elektrického zariadenia tak, aby žalovaní nemuseli vstupovať na ich pozemok a žalovaní si omietli rodinný dom, čo bol dôvod ich podania protinávrhu. Práve kvôli takejto pokonávke obidve strany vzali svoje návrhy celkom späť a žiadali konanie zastaviť. Súd prvého stupňa rozhodol o trovách konania podľa § 146 ods. 2 O. s. p.“

Následne krajský súd uviedol tieto právne závery:

„V posudzovanej veci napadnutý výrok o trovách je vecne správny len vo vzťahu k návrhu žalobcov, ktorí vzali svoj návrh späť po vzájomnej pokonávke so žalovanými. Súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania o návrhu žalobcov správne aplikoval ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p., lebo späťvzatím návrhu žalobcovia procesne zaviniли, že sa konanie o ňom muselo zastaviť. ...

Pôvodným návrhom (zo dňa 16. 10. 2008) sa domáhali žalobcovia zákazu akéhokoľvek vstupu žalovaných na svoj pozemok a domáhali sa odstránenia plynového potrubia z pozemku žalobcov. Až následne, podaním došlým na súd dňa 17. 7. 2012 upresnili petit svojho návrhu tak, že zákaz vstupu žalovaným na ich pozemok žiadali mimo prípadu nevyhnutnej údržby rodinného domu žalovaných a po predchádzajúcom oznámení v lehote 3 dní a žiadosti o umožnenie vstupu a okrem plynového potrubia žiadali odstrániť z domu žalovaných aj elektrické zariadenie. Na pojednávaní dňa 11. 9. 2013 súd pripustil zmenu žalobného návrhu žalobcov a keďže čiastočne žalobcovia vzali svoj návrh späť čo do odstránenia plynového potrubia, v tejto časti konanie zastavil. Na pojednávaní dňa 20. 11. 2013 vzali žalobcovia svoj návrh na začatie konania celkom späť, lebo došlo k vzájomnej pokonávke a nechcú predražovať spor ďalším dokazovaním.

Vzhľadom k uvedenému je zrejmé, že svojím procesným úkonom – späťvzatím žaloby žalobcovia zaviniли zastavenie konania o ich návrhu (dvoch nárokoch). V konaní nebolo

preukázané, že pôvodný návrh bol podaný dôvodne a že by žalovaní splnili to, čoho sa žalobcovia pôvodne domáhali (zákaz akéhokoľvek vstupu na pozemok a odstránenie plynovej prípojky), a to ani po zmene žaloby, lebo došlo k vzájomnej pokonávke. Preto súd prvého stupňa správne na rozhodnutie o trovách konania o žalobe použil ustanovenie § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. a zaviazal žalobcov na náhradu trov konania o návrhu žalobcov žalovaným.

Pri aplikácii správnych zákonných ustanovení pri rozhodovaní o trovách konania v súvislosti s dvoma nárokmi uplatnenými žalobcami súd prvého stupňa však pochybil pri výpočte trov právneho zastúpenia žalovaných, keď podľa § 13 ods. 3 vyhlášky zvyšoval určenú tarifnú hodnotu veci s najvyššou hodnotou o tretinu pred podaním vzájomného návrhu dvakrát plus základná tarifná hodnota a po podaní trikrát plus základná tarifná hodnota (namiesto výpočtu: základná hodnota plus jedna tretina tarifnej odmeny, ktorá by patrila v ostatných spojených veciach). ...

Pri zastupovaní troch žalovaných za úkony právnej služby v roku 2012 (príprava a prevzatie veci a vyjadrenie k žalobnému návrhu) patrí žalovaným 234,76 eura (88,04 plus 29,34 za jeden úkon) a dvakrát 7,63 eura režijný paušál. Za tri úkony v roku 2013 (účasť na pojednávaniach 18. 6. 2013, 11. 9. 2013, 20. 11. 2013) patrí žalovaným 360,45 eura a k tomu trikrát 7,81 eura režijný paušál. DPH vo výške 20% predstavuje 215,78 eura, spolu trovy právneho zastúpenia žalovaných v časti konania o návrhu žalobcov v sume 850,68 eura.

Pri rozhodovaní o trovách konania v časti o vzájomnom návrhu žalovaných súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak sa nezaoberal možnosťou posúdenia nároku žalovaných na náhradu trov konania aj so zreteľom na ustanovenie § 150 ods. 1 O. s. p...

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia upresnili svoj návrh písomným podaním, ktoré bolo doručené právnenému zástupcovi žalovaných dňa 13. 8. 2012 a v petite návrhu ohľadne zákazu vstupu na pozemok je už uvedený dodatok, že ide o zákaz mimo prípadu nevyhnutnej údržby rodinného domu, po predchádzajúcom upozornení a žiadosti o umožnenie vstupu, uznali teda svoju povinnosť. Napriek tomu bol na súd dňa 20. 12. 2012 podaný vzájomný návrh žalovaných, v ktorom žiadali uložiť žalobcom povinnosť umožniť im v nevyhnutnej miere a na nevyhnutnú dobu za účelom úpravy fasády rodinného domu vstúpiť na pozemok žalobcov. Z obsahu spisu nevyplýva a žalovaní neprodukovali dôkazy, ktoré by dosvedčili, že po zmene žaloby žalobcami urobili konkrétny a reálny úkon - pokus o vstup na pozemok

žalobcov za účelom potrebnej údržby a že by žalobcovia im v tom zabránili. Predložili len vyzývajúci list na umožnenie vstupu, na ktorý žalobcovia nereagovali, z toho však nemožno jednoznačne usúdiť, že im bránili vstupu na pozemok. Preto je tu dôvod osobitného zreteľa spočívajúci v okolnostiach prípadu a v postoji žalovaných na použitie ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p. a ohľadne vzájomného návrhu nepriznať žalovaným náhradu trov konania a to aj s poukazom na osobné pomery žalobkyne v 2. rade, ktorej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov.

S konštatovaním, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozhodnutia, odvolací súd napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že zaviazal žalobcov nahradiť žalovaným na účet ich právneho zástupcu trovy prvostupňového konania v sume 850,68 eura do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.“

Z argumentácie sťažovateľov v sťažnosti vyplýva, že namietajú porušenie označených základných práv podľa ústavy a listiny a práva podľa dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu z 9. júla 2014. Sťažovatelia nesúhlasia so spôsobom výpočtu odmeny právneho zástupcu za zastupovanie podľa § 13 ods. 3 vyhlášky, keď krajský súd mal vychádzať z toho, že v konaní žalobcovia uplatnili spolu tri nároky a následne vzájomným návrhom sťažovatelia uplatnili celkovo štvrtý nárok, preto základnú sadzbu odmeny bolo potrebné zvýšiť trikrát o jednu tretinu. Podľa sťažovateľov neboli dané ani zákonné podmienky na aplikáciu § 150 ods. 1 OSP, t. j. dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré im nebola priznaná náhrada trov v konaní o ich vzájomnom návrhu.

V prvom rade ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti platí, že pochybenie pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahuje samo osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. v zásade sekundárnej (vedľajšej) problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

Krajský súd v napadnutom uznesení odôvodnil právny záver o aplikácii § 146 ods. 2 OSP v spojení s aplikáciou § 13 ods. 3 vyhlášky. Poukázal na to, že medzi účastníkmi konania došlo k urovnaniu vzťahov, v rámci ktorého žalobcovia umožnili sťažovateľom vstup na pozemok na účely úpravy fasády ich rodinného domu a sťažovatelia vykonali úpravu elektrického zariadenia tak, aby nebolo potrebné vstupovať na pozemok žalobcov. Na tomto základe dospel krajský súd k záveru, že žalobcovia späťvzatím návrhu zavinili zastavenie konania o dvoch uplatnených nárokoch (a nie všetkých troch). Takto následne vyčíslil trovy právneho zastúpenia ako pri spojení dvoch vecí podľa § 13 ods. 3 vyhlášky, t. j. že základnú sadzbu tarifnej odmeny navýšil jedenkrát o jednu tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v tejto ďalšej spojenej veci.

Pokiaľ ide o aplikáciu § 150 ods. 1 OSP, krajský súd poukázal na to, že po zmene návrhu žalobcami v časti uloženia zákazu vstupu sťažovateľom na pozemok žalobcov mimo nevyhnutnú údržbu rodinného domu, sťažovatelia podali vzájomný návrh bez toho, aby vykonali reálny pokus o vstup na pozemok žalobcov na účely vykonania údržby ich rodinného domu. Túto skutočnosť považoval spolu s osobnými pomermi žalobkyne v 2. rade, ktorej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 ods. 1 OSP, pre ktoré nepriznal sťažovateľom právo na náhradu trov konania týkajúceho sa konania o vzájomnom návrhu. Sťažovatelia uvedené právne závery krajského súdu relevantne nespochybňujú v sťažnosti sčasti poukazujú na okolnosti, ktoré časovo predchádzali zmene návrhu žalobcami a – sčasti po doručení zmeny návrhu ich právnomu zástupcovi, poukazujú len na list, ktorý adresovali žalobcom. Neargumentujú však tým, že po zmene návrhu vykonali reálny pokus vstúpiť na pozemok žalobcov na účely údržby rodinného domu s tým, že žalobcovia by takýto pokus zmarili.

Ústavný súd takto dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu z 9. júla 2014 nemožno považovať za zjavne neodôvodnené a arbitrárne.

Skutočnosti, ktoré sťažovatelia uviedli vo svojej sťažnosti, neumožňujú záver o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Rovnako tak nemožno na tomto základe

vysloviť ani porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 37 ods. 2 listiny a porušenie práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, že sťažnosť už po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej, ústavný súd neskúmal okolnosti zastúpenia sťažovateľa v 3. rade opatrovníčkou a jej oprávnenie splnomocniť v jeho mene právneho zástupcu na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2016